Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTEC CEZANJEVCI

Dragi starši!

Fonološko (glasovno) zavedanje je sposobnost zaznavanja, razlikovanja glasov v govoru in jeziku ter je zelo pomembna za otrokov govor. Ta sposobnost je odločilna tudi za branje in pisanje.

Gre za razumevanje, da so besede sestavljene iz posameznih glasov, fonemov in za zmožnost manipuliranja s temi glasovi v besedah in povedih.
Otrok težko prepozna posamezni glas v besedi, saj jo zazna kot celoto, zato je potrebno nekaj vaje.

Če je fonološko zavedanje slabo se pojavi **fonološka motnja in v govoru se lahko pojavljajo napake:**

- izpuščanje glasu, zloga: npr.: muca = uca, telefon = afon
- dodajanje glasu, zlog: npr.: kenguru = kenguruj, dimnikar = dimninikar
- spreminjanje glasu, zloga: npr.: Pohorje = Bohorje, debela = bedela

Preprosto, osnovno fonološko zavedanje lahko pri vašem malčku razvijete na zabaven način, v **vsakodnevnih opravilih, različnih aktivnostih in igri z igračami**, v naravi, pri kuhanju, na sprehodu…

Zabavajte se! Posnemajte zvoke (onomatopeje) in svojega malčka navdušite s svojo igrivostjo, gestami, mimiko, lastnim navdušenjem in počakajte na njegov odziv, se ustavite, da mu ponudite možnost za posnemanje. Ne silite ga k posnemanju, ampak še enkrat ponovite in mu ponudite ustrezen govorni model.
Večkrat bo besedo slišal, prej si jo bo zapomnil in hitreje jo bo začel izgovarjati!!

Posnemanje teh zvokov so prve besede, ki jo izrečejo otroci po vsem svetu. Pomembno je, da se otrok nauči poslušati naravo, živali, ljudi in zna razlikovati med različnimi zvoki.
Nekaj primerov vaj (posneti zvoki so s spleta):

- Pes laja: hov-hov -https://www.youtube.com/watch?v=ZzHiRHIFSjU

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

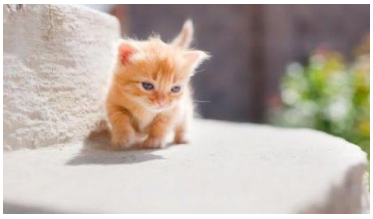

• Muca mijavka: mijau-mijau - https://www.youtube.com/watch?v=gKuTTGl-kcs

•Volk zavija: a-uuu - https://www.youtube.com/watch?v=48diKXbQ8yg

•*K*rava muka: *muuu* - https://youtu.be/6CBO48FuplY

• Koza meketa: meee - https://youtu.be/OIQEv5RJoBY

•Kukavica: *ku - ku* - https://youtu.be/97RypQCMyxI

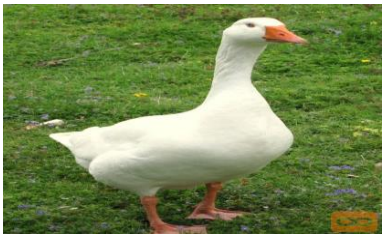

• Gos sika: *sss* - *https://youtu.be/Imv3Sz1TJaI*

• Konj ropota: *iha – ha* - https://youtu.be/dNYCpcRxhIY

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

- Sova: *uhu, uhu* - https://youtu.be/ufc7Q0TzRjw

»BUM«

Igramo se z avtomobili in vsakokrat, ko se zaletite recite: »BUM«.

Ko nam igrača pade na tla recite: »BUM«.

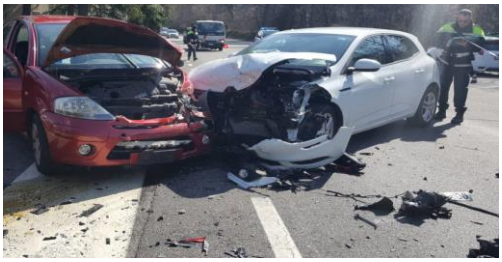

»AČIH«

Sprehajamo se in vsakokrat, ko poduhamo rožico kihnemo: »AČIH«.

Tudi ko malček kihne rečemo. »AČIH«.

»BAM BAM«

Malček igra na bobne in ob tem govorimo: »BAM«.

Malček tolče na mizo in ob tem govorimo: »BAM«.

»TOK TOK«

Z malčkom potrkamo na vrata in rečemo: »TOK TOK«.

Trkamo na drevo: »TOK TOK« (Ali je kdo doma?).

Trkamo na knjigo TOK TOK in vprašamo kdo je v njej.

»UPS« vsakokrat, ko se zaletimo.

»CIN CIN« vsakič, ko zagledamo uro.

»FUJ PUJ«, izgovorimo pri vsaki umazaniji.

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

RIMA je odlična za urjenje glasovnega zavedanja. Otroci jih imajo radi, posebno, če so rime smešne.

Micka kuha juho - noter pade muha.

Z drevesa pade hruška – na glavi pa buška.

ATA je SOLATA.

MAMA je SALAMA.

SONČEK je kot BONBONČEK.

Kaj se rima na besedo noga? (žoga) - *malček poimenuje predmete na sliki ter mu glede na rimo, poišče pripadajoči par – izrežite sličice.*

Kaj se rima z besedo krava? (trava)

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

Kaj se rima z besedo balon? (slon)

Kaj se rima s POTICA? (KRALJICA)

Kaj se rima s PUŠKA? (Hruška)

Kaj se rima z OMARA? (KITARA)

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

ISKANJE PRVEGA IN ZADNJEGA GLASU

- Malček vam naj pove imena, ki se začnejo na črko D (Dejan, Deja, Darko, Damir, Darinka…) in nato ugotavljata kdo se spomni največ imen na B, pa C…itd.

- Na kateri glas se začnejo spodnje slike?

Skupaj ugotovita kaj je na sliki in nato določita prvi glas in nato ga vprašate kaj sliši na koncu (kateri glas) in v sredini (slednje bo najtežje).

HIŠKA	STOL	OPICA
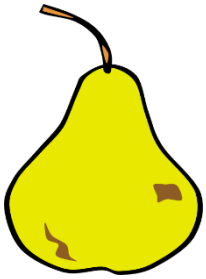 HRUŠKA	LISICA	MIŠKA

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

PUJSEK	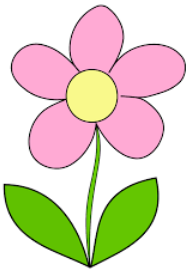 ROŽA	VLAK
A	A	A
A	A	A

- V zgornje prazne prostore nalepite predmete, ki se začenjajo na A in ste jih izrezali iz revij.
- Poiščite vse predmete v kuhinji, ki se začnejo na O…

Lahko se igrate tudi na spletu https://www.uciteljska.net/kvizi/HotPot/VSILJIVEC_1G/A1.htm.

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

ŠTEJEMO ZLOGE

Izbiramo predmete, ki so otroku blizu, jih poimenujemo in štejemo zloge.

Nekaj primerov:

MA – MA (2 krat zaploskajte)

KO – LO (2 krat zaploskajte

BA – NA – NA (3 krat zaploskajte)

MAR – ME – LA – DA (4 krat zaploskajmo)

Na spletu poiščite in se skupaj igrajta - https://scratch.mit.edu/projects/40265296

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

MERIMO BESEDE

Z malčkom ugotovita kaj je na sliki (fotografije so vzete s spleta https://uciteljska.net/ucit_search_podrobnosti.php?id=6651) , nato pa pod besedo malček označi:

- pod dolge besede naredi črto _____
- pod kratke besede naredi le piko .

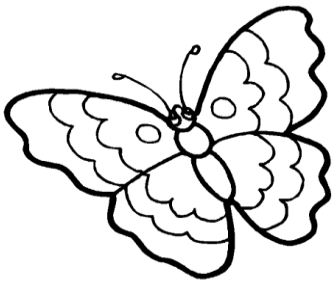
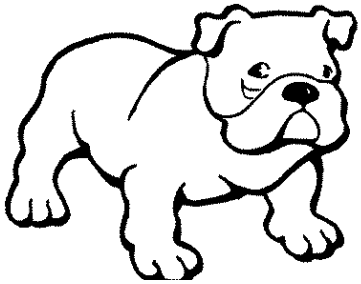
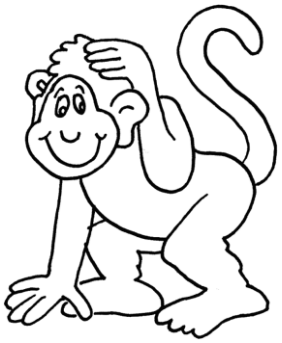

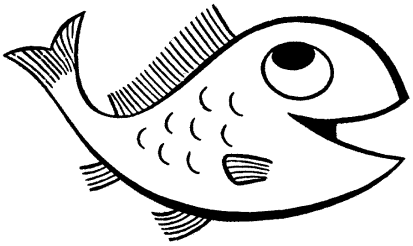

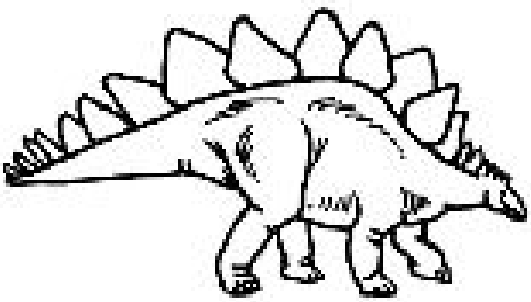

Logopedske vaje - FONOLOŠKO ZAVEDANJE

VRTECCEZANJEVCI

Slušno zaznavanje

Aplikacija je namenjena otrokom z govorno težavo. Največkrat se pojavljajo težave z zamenjavo glasov c in č, s in š ter z in ž. Aplikacija otroke na zabaven način motivira, da se naučijo razlikovati med omenjenimi glasovi.
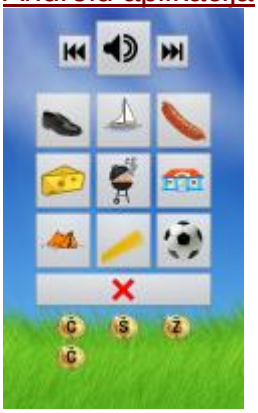
Android aplikacija